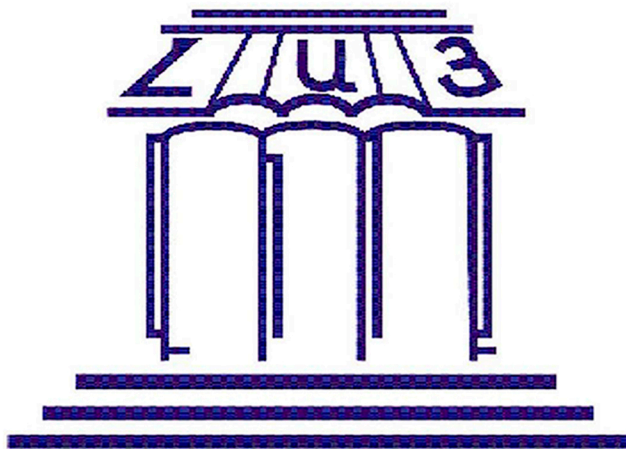

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Yerlenburggruppe mit

PPP/ur 1925

353

2-21

11.7 MAY 2013

11 MAR 20

ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՑԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՑԵՒՔ

353

4-21

Վ. Ս.

Խ. Հ.

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԻ ՑԵՎ ԹԵՄԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ
ԿՈՄԻՏԵՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

14673

8892

ՀՐԱՏ. ՎՐԱՍՏԱՆԻ Ս. Խ. Հ. Ն. Գ. Ժ. Կ.

ԹԻՖԼԻՍ — 1925

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Դ Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

**ԹԵՄԻԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԻ, ԹԵՄԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԳԻՐ ԿՈՄԻՏԵՆԵՐԻ
ՅԵՎ ԲԱՂԱԲԱՑԻՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ**

Գ Լ Ո Ւ Խ Ի.

Ընդհանուր հիմունքներ:

1. Թեմիական Խորհուրդը և Թեմիական Գործադիր Կոմիտեն, հանդիսանալով Թեմիի սահմաններում իշխանություն զվարճող մարմիններ, նպատակ ունեն՝ բարձրացնել գյուղացիական տնտեսությունը, պայքարել ագրության, խավարամտության, հիվանդությունների և գյուղական կյանքի այլ պակասությունների դեմ, բանվորների և գյուղացիների դաշինքի հիման վրա պաշտպանել աշխատավոր ազգաբնակչության իրավունքները, ճշտագույն և լիակատար կերպով իրագործել բանվոր-գյուղացիական կառավարության որոշումները, վերջինք նպատակ ունեն բարելավելու աշխատավորների կյանքը, լայնապես զբաղվելու գյուղացիներին և գեղջկուհիներին պետությունը կառավարելու և պետական ապարատը բարելավելու գործի մեջ:

Սույն նպատակները իրագործելու համար Թեմիական Խորհուրդները և Թեմիական Գործադիր Կոմիտեները կազմակերպվում են հետևյալ հիմունքներով:

Գ Լ Ո Ւ Խ ԻԻ.

Թեմիական Խորհուրդների մասին

Հ Ա Տ Վ Ա Ծ Ի.

Թեմիական Խորհուրդները իրավունքները յեվ պարտականությունները:

2. Թեմիական Խորհուրդը քննում և մշակում է տվյալ Թեմիի կյանքի կազմակերպության, կառավարությանը և տնտեսությանն վերաբերող բոլոր հարցերը:

3. Իր իրավունքները իրագործելու և իրեն հանձնարարած պարտականությունները կատարելու համար Թեմիական Խորհուրդը.

ա) պաշտպանում է Թեմիի տերրիտորիայի վրա ապրող գյուղացիներին և գեղջկուհիներին, բանվորներին և բանվորուհիներին, վարձկաններին ու վարձկանուհիներին իրավունքները.

բ) հոգս է քաշում Թեմիի ամբողջ աշխատավոր ազգաբնակչության կուլտուր-տնտեսական կենցաղի մասին.

գ) աջակցում է աշխատավոր ազգաբնակչության ինքնորոշության կազմակերպման և կոոպերատիվներ հիմնելու գործում.

դ) վճռական պայքար է մղում խավարամտության, սոցիալական, կոալտության, ժողովրդական գույքի հախչողության, կաշառակերության, ստրկացուցիչ գործարքների և որենքի այլ խախտումների դեմ.

յե) հսկում է որենքների ի կատար ածման և կատարում է բանվորա-գյուղացիական կառավարության վերադաս մարմինների կարգադրությունները.

զ) քննում է տեղական Թեմիական բյուջեն.

ե) քննում է Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի գործունեության և Թեմիական բյուջեն ի կատար ածելու մասին հաշիվը.

ը) միավորում է Թեմիի տերրիտորիայի վրա գտնվող բոլոր խորհրդային կազմակերպությունների գործունեությունը.

թ) լսում և քննում է այնպիսի պետական և հասարակական հիմնարկությունների և ձեռնարկությունների գործունեությանը վերաբերող հաշիվները, վերոնք գտնվում են Թեմիի տերրիտորիայի վրա և հաշվետու յեն իշխանության գավառական և վերադաս մարմիններին.

ժ) Թե՛ իր սեփական նախաձեռնությամբ և Թե՛ վերադաս Խորհուրդների Համագումարների և Գործադիր Կոմիտեների առաջարկությամբ քննում է համապետական և գավառական նշանակություն ունեցող հարցերը, ուղղելով սույն հարցերին վերաբերող միջնորդությունները և առաջարկները իշխանության վերադաս մարմինների հաստատությանը.

ի) իր միջից ընտրում է Թեմիական Գործադիր Կոմիտե, նույնպես և Խորհուրդների գավառային Համագումարի պատվիրակներ:

4. Վերադաս գի գյուղացիները և գեղջկուհիները կարողանան մասնակցել գյուղի կառավարության գործերում, Թեմիական Խոր-

հուրդը միջոցներ է ձեռք առնում զբաղվելու ազգաբնակչությանը գեպի տեղական կյանքի շինարարական գործը:

5. Սույն նպատակներին հասնելու համար Թեմիական Խորհուրդը՝

ա) գումարում է քաղաքացիների ընդհանուր ժողովներ.

բ) հայտարարում ու բացատրում է բանվորա-գյուղացիական կառավարության որենքները և իշխանության կենտրոնական և տեղական մարմինների կարգադրությունները.

գ) անհրաժեշտ դեպքերում կազմակերպում է հանձնաժողովներ և տալիս է զանազան հանձնարարություններ առանձին քաղաքացիներին և քաղաքացիների խմբակներին.

դ) աջակցում է կոոպերատիվ և քաղաքացիների այնպիսի այլ կազմակերպությունների հիմնելուն, վերոնց նպատակն է բարելավել գյուղացիական կյանքի և գյուղատնտեսության պայմանները.

յե) կատարում է քաղաքացիների ընդհանուր ժողովների բոլոր որինական վորոշումները.

զ) անհրաժեշտ դեպքերում ներկայացնում է բարձր ատյաններին քաղաքացիների ընդհանուր ժողովների բոլոր վորոշումները, նրանց ցանկությունները և միջնորդությունները:

6. Անհրաժեշտ դեպքերում Թեմիական Խորհուրդը վորոշումներ և կարգադրություններ է անում սույն կանոնադրության 3-րդ և 5-րդ հոդվածներում, նույնպես IV գլխի II հատվածում հիշատակած բոլոր հարցերի վերաբերյալ:

7. Թեմիական Խորհուրդը առանձին որենքով սահմանած կարգով և նրա սահմաններում Թեմիի տերրիտորիայի համար հրատարակում է պարտադիր վորոշումներ:

8. Գործող որենքներին չհակասող Թեմիական Խորհրդի բոլոր վորոշումները պարտադիր են նրա տերրիտորիայի սահմաններում:

9. Թեմիական Խորհուրդը հաշվետու է համապատասխան դավառական Գործադիր Կոմիտեյի առաջ:

Հ Ա Տ Վ Ա Ծ II.

Թեմիական Խորհուրդների կազմակերպությունը:

10. Թեմիական Խորհուրդներին ընտրում է Թեմիի ազգաբնակչությունը, ազգաբնակչության յուրաքանչյուր 100 հոգին սի պատվիրակ:

11. Թեմիական խորհուրդների ընտրություններին մասնակցում են Վ.Ս.Խ.Հ սահմանադրության համաձայն ընտրական իրավունք ունեցող բոլոր քաղաքացիները. ընտրությունները կատարվում են «բանվորական, գյուղացիական և կարմիր-բանակայինների պատվիրակների խորհուրդների, խորհուրդների Համագումարների և Գործադիր կոմիտեների ընտրությունների մասին» Համավերացական Կենտրոնական Գործադիր կոմիտեի հրահանգի մասին:

12. Թեմիական խորհուրդները ընտրվում են մի տարի ժամանակով:

13. Թեմիական խորհուրդի նիստերը գումարում են Թեմիական Գործադիր կոմիտեն առնվազն ամիսը մի անգամ. Թեմիական խորհուրդի արտակարգ նիստերը կարելի է համեմատ գումարում են Թեմիական Գործադիր կոմիտեն, թե իր նախաձեռնությամբ, և թե իշխանության վերադաս մարմինների առաջարկությամբ կամ Թեմիական խորհրդի կազմի մի յերրորդականի պահանջմամբ:

Խորհուրդի բոլոր նիստերի համար կազմվում են պատշաճ արձանագրություն:

14. Թեմիական խորհուրդի նիստը որինական են համարվում, յեթե ներկա չեն խորհուրդի անդամների ամբողջ թվի կեսը:

Խորհուրդի նիստերին բոլոր հարցերը վճռվում են ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

15. Թեմիական խորհուրդների նիստերին խորհրդակցական ձայնով կարող են մասնակցել տեղական արհեստակցական և հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները, Թեմիական խորհուրդում ներկայացուցիչ չունեցող գյուղերի լիազորները, կանանց ներկայացուցչական ժողովների ներկայացուցիչները, գյուղի պաշտոնատար անձինք (բժիշկները, գյուղատնտեսները, ուսուցիչները, հողաշինարարները և այլն), նույնպես և տվյալ Թեմիի ընտրական իրավունք ունեցող բոլոր քաղաքացիները:

Հ Ա Տ Վ Ծ III.

Թեմիական խորհուրդների սեկցիաները:

16. Թեմիական խորհուրդների իրավասությունը յենթակա հարցերը բազմակողմանի և կանոնավոր վճռելու համար, խորհուրդները աշխատանքի յուրաքանչյուր հիմնական ճյուղի համար ընտրում են մշտական սեկցիաներ (հանձնաժողովներ):

17. Թեմիական խորհուրդի սեկցիաները հետևյալներն են.

1) գյուղատնտեսական, վորի իրավասությունն են. ա) աշակցել գյուղատնտեսությունը վարելու ձևերի բարելավմանը, բ) աշակցել կոլեկտիվ տնտեսությունների կազմակերպմանը, գ) աշակցել վարձու, բեղմնավորման, անասնաբուժական, գյուղատնտեսական և այլ կայանների կազմակերպմանը, դ) աշակցել Թեմիում հողաշինարարության իջագործմանը, նույնպես և ցանքսի և սերմնավորման կամ պանիա վարելուն և քննել այն հարցերը, վոր վերաբերում են տեղական նշանակություն ունեցող անտառների ֆոնդից գյուղացիներին փայտեղեն կանոնավոր բաց թողնելուն, նույնպես մշակել գյուղատնտեսության և անասնապահության զարգացման և քարելավման հետ կապված այլ հարցերը:

2) կուլտուր-կրթական, վորի իրավասությունն են. ա) մշակել Թեմիում կուլտուր-կրթական աշխատանքի զարգացման հետ կապված հարցերը. բ) աշակցել ապահովելու ուսումնարանները անհրաժեշտ ուսումնարական պարագաներով ու ինվենտարով. գ) աշակցել ուսումնարաններ, դասընթացներ, գրադարաններ, խրճիթ-ընթերցարաններ, մանկական տներ և նման հաստատություններ հիմնելու և սույն հիմարկություններում աշխատանքը կանոնավոր դնելու գործում:

3) Բժշկա-սանիտարական, վորի իրավասությունն են. ա) աշակցել հիմնելու հիվանդանոցներ, ամբուլատորիաներ, բժշկական և ֆելդշերական կայաններ և բժշկա-սանիտարական այլ հիմարկություններ. բ) իրագործելով բժշկա-սանիտարական բոլոր տեսակի միջոցները, պայքարել վարակիչ հիվանդությունների դեմ. գ) ձեռք առնել միջոցներ տարածելու բժշկա-սանիտարական գիտելիքներ, դ) կազմակերպել և ղեկավարել առողջապահության բժիճները:

4) Փինանսային-հարկային, վորի իրավասությունն են. ա) քննել Թեմիական բյուջեն կազմելու և իրագործելու հետ կապված հարցերը. բ) աշակցել հարկ ժողովելու և հարկային կամ պանյաներ վարելու գործում. գ) աշակցել շինությունների, ցանքսերի, անասունների և այլ գույքերի ապահովագրության զարգացմանը:

5) Ճանապարհների յեվ կամուրջների, վորի իրավասությունն են. աշակցել ճանապարհներ, լաստանավեր, կամուրջներ և նման շինություններ կառուցանելու և նորոգելու գործում:

6) Շինարարության յեվ քարեկարգության, վորի իրավասու-

թյունն է. ա) աջակցել զարգացնելու թեմիի արդյունաբերական ձեռնարկությունները և տնայնագործությունը. բ) աջակցել կազմակերպելու հանրային ոգտագործման ձեռնարկություններ և հիմնարկներ (Նրմուդ, երկտրոֆիկացիա և այլն). գ) աջակցել կազմակերպելու հակահրդեհային հիմնարկներ:

Դ) Կոոպերատիվային, վորի իրավասությունն է. ա) աջակցել կազմակերպելու և զարգացնելու թեմիում բոլոր տեսակի կոոպերացիաներ (սպառողական, գյուղատնտեսական, կուլտուր-արդյունաբերական, մեխորիացիայի և այլն). բ) աջակցել կազմակերպելու կոոպերատիվային ձեռնարկություններ (Նրադացներ, արհեստանոցներ, դարբնանոցներ, ճաշարաններ և այլն). գ) լսել կոոպերացիայի ղեկավարների ղեկուցումները և այս առթիվ հաղորդել իր յեզրակացությունները թեմիական Խորհրդին:

Ծանոթություն 1.—Սույն հոդվածում մատնանշած սեկցիաները թեմիական Խորհուրդը հիմնում է անհրաժեշտության չափով: Բացի հիշածներից թեմիական Խորհուրդը կարող է կազմել և այլ հանձնաժողովներ, նույնպես և մշտական և ժամանակավոր հանձնաժողովներ, վորոնց իրավասության սահմանները վորոշվում է թեմիական Խորհրդի համապատասխան վորոշումներով:

Ծանոթություն 2.—Թեմիական Խորհուրդի սեկցիաները կազմվում են այնպիսի հաշվով, վոր յուրաքանչյուր սեկցիայի մեջ ըստ կարելույն մտնեն բոլոր գյուղերի ներկայացուցիչները:

18. Թեմիական Խորհուրդը ընտրում է Սեկցիայի անդամներին Խորհրդի անդամներից: Բացի զրանից թեմիական Խորհուրդը Սեկցիաներում մասնակցելու համար կարող է ընտրել տեղական հասարակական և արհեստակցական կազմակերպությունների անդամներին, կուլտուր-կրթական և անտեսական հիմնարկությունների մշակներին, կանանց ժողովի ներկայացուցիչներին և ընտրական իրավունք վայելող բոլոր մյուս քաղաքացիներին:

Ծանոթություն: Թեմիական Խորհուրդը պետք է զրավի աշխատանքի ըստ կարելույն Խորհրդի բոլոր անդամներին:

19. Սեկցիաները կարող են հրավիրել իրենց նիստերին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով այս կամ այն հարցի վերաբերյալ տեղյակ անձանց:

20. Սեկցիայի աշխատանքների ընդհանուր ղեկավարությունը հանձնարարվում է թեմիական Խորհրդի Նախագահությանը: Յուրաքանչյուր Սեկցիայի աշխատանքները ղեկավարում է նրա նախագահը, վորին ընտրում է Սեկցիան Սեկցիայի կազմի մեջ մանող Խորհրդի անդամներից:

21. Սեկցիաները իրենց հանձնարարած նպատակները իրագործելու համար.

ա) քննում են թեմիական Խորհրդի ընթացիկ աշխատանքի վերաբերյալ հարցերը, լսում են Գործադիր Կոմիտեյի անդամների բացատրությունները, նույնպես թեմիական հիմնարկությունների և կազմակերպությունների ղեկավարների ղեկուցումները և քննած հարցերի վերաբերյալ մշակում են գործնական առաջարկներ:

բ) անմիջապես ծանոթանում են թեմիական Խորհրդի և թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի տնորինելության տակ գտնվող հիմնարկությունների և ձեռնարկությունների աշխատանքի հետ:

գ) անհրաժեշտության ղեկավարում իրենց կազմից իրենց աշխատանքի այս կամ այն առանձին հարցի համար ընտրում են ժամանակավոր հանձնաժողովներ:

22. Սեկցիաները բոլոր քննած հարցերի մասին անում են իրենց յեզրակացությունները, վորը ներկայացնում են թեմիական Խորհրդին կամ թեմիական Գործադիր Կոմիտեյին:

23. Սեկցիաները աջակցություն են ցույց տալիս ի կատարածելու յուրաքանչյուր Սեկցիային յենթակա հարցերի վերաբերյալ թեմիական Խորհրդի և թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի վորոշումները և կարգադրությունները:

24. Սեկցիաները մշակում են իրենց գործունեյության ծրագիրը և ներկայացնում են թեմիական Խորհրդի հաստատությանը:

Սեկցիաների նիստերի ժամկետները և աշխատանքի կարգերը վորոշում են իրենք Սեկցիաները:

Ծանոթություն: Սեկցիաները իրենց աշխատանքի համար ոգտվում են թեմիական Խորհրդի տեխնիկական ապարատով:

25. Սեկցիայի անդամները պարտավոր են կանոնավոր կերպով հաճախել Սեկցիայի նիստերը և կատարել Սեկցիայի բոլոր հանձնարարությունները:

Հ Ա Տ Վ Ա Ծ IV.

Թեմիական Խորհրդի անդամների իրավունքները յեվ պարտականությունները:

26. Թեմիական Խորհրդի անդամները, բացի Խորհրդի մեջ ունեցած իրենց մշտական աշխատանքից, պետք է մասնակցեն Թեմիական Խորհրդի կազմած սեկցիաներում և հանձնաժողովներում և կատարեն Թեմիական Խորհրդի առանձին հանձնարարությունները:

27. Անգործություն, իշխանությունն ի չար գործ զնելու կամ իշխանագանցություն, ազգաբնակչության հետ կոպիտ վարվելու, անհնազանդություն, իշխանության վերադաս մարմինների վորոշումները անձիշտ կատարելու, նույնպես և Խորհրդի կամ Սեկցիայի հանձնարարությունները չկատարելու կամ Խորհրդի նիստերը սխառեմատիկաբար չհաճախելու համար, յեթե մատնանշած գործողությունները չեն պարունակում իրենց մեջ քրեական արարքի հատկանիշներ, Թեմիական Խորհուրդը Խորհրդի անդամների, վորոնց թվում և Նախագահության անդամների նկատմամբ գործադրում է կարգապահական հետևյալ միջոցները՝ նախազգուշացում է, հանդիմանում է, հաղորդում է ընտրողներին և զրկում է պատվիրակի լիազորությունից:

28. Թեմիական Խորհուրդը կարող է զրկել Խորհրդի անդամին պատվիրակի լիազորություններից և այն դեպքում, յերբ նա քրեական կարգով պատժվող արարք է գործում, անկախ այն հանգամանքից, թե հարուցված է նրա դեմ, քրեական հետապնդում թե վոչ:

Ծանոթություն: Պատվիրակի լիազորությունից զրկելու մասին իր վորոշումը Թեմիական Խորհուրդը պետք է ներկայացնի Գավառային Գործադիր Կոմիտեյի հաստատությունը:

29. Թեմիական Խորհրդի անդամները առանց Թեմիական Խորհրդի գիտություն և համաձայնություն իրավունք չունեն թողնելու իրենց պաշտոնը և աշխատանքը:

30. Թեմիական Խորհրդի անդամները իրավունք ունեն խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցելու Թեմիի տեղիտորիային վրա գործող և Թեմիական Խորհրդին յենթակա բոլոր հիմնարկու-

թյունների և կազմակերպությունների նիստերին և խորհրդակցություններին:

Ծանոթություն: Սույն հոդվածը չի վերաբերում դատատանական մարմինների այնպիսի նիստերին և խորհրդակցություններին, ուր վճռվում են քաղաքացիական կամ քրեական գործեր:

Հ Ա Տ Վ Ա Ծ V.

Թեմիական Խորհրդի յեվ պատվիրակների ընտրողներին հաշիվ տալու կարգի մասին:

31. Թեմիական Խորհուրդը կանոնավոր կերպով, առնվազն յերեք ամիսը մի անգամ, պարտավոր է իր գործունեություն և իրեն հանձնարարած պարտականությունները կատարելու մասին հաշիվ տալ ընտրողներին:

Խորհրդի յուրաքանչյուր անդամը ընտրողների պահանջմամբ Խորհուրդում ունեցած իր գործունեություն մասին պարտավոր է հաշիվ տալ նրանց:

32. Խորհրդի կամ առանձին պատվիրակների հաշիվները զեկուցանվում են ընտրողների ընդհանուր ժողովին (զլ III):

33. Հաշվետու զեկուցումը քննվում է ընդհանուր ժողովի կողմից, վոր պետք է վորոշում հանի, վորի մեջ պետք է գնահատվի Թեմիական Խորհրդի, նույնպես և տվյալ պատվիրակի (այն դեպքում, յերբ հաշվետվությունը վերաբերում է պատվիրակի գործունեությունը) աշխատանքի մասին:

34) Այն դեպքում, յերբ ընդհանուր ժողովը համարում է ներկայացրած հաշիվը անբավարար, ընդհանուր ժողովի վորոշման մեջ պետք է հիշատակվեն.

ա) Խորհրդի աշխատանքի պակասությունները:

բ) պատվիրակի աշխատանքի պակասորդները:

գ) պատվիրակին Խորհրդից հետո կոչելու վորոշումը:

35. Ընդհանուր ժողովի արձանագրության մեջ պետք է մատնանշած լինի՝ տվյալ ընտրական միություն ընտրողների ընդհանուր թիվը, ընդհանուր ժողովում ներկա յեղողների թիվը, նախագահության կազմը, հաշվետու զեկուցման կարճ բովանդակությունը, զեկուցման առիթով արած առաջարկները, ընդունված վորոշումները և վորոշման թեր և դեմ քվեարկողների թիվը:

36. Պատվիրակին հետս կոչելու վորոշումը զորություն ունի այն դեպքում, յերբ սույն առաջարկը ընդունելու համար քվեարկել է ավյալ ընտրական միութեան ընտրողների ընդհանուր թվի մի յերրորդականը:

Ծանոթություն.— Սորհրդից պատվիրակին հետս կոչելու դեպքում, Սորհուրդը ընդհանուր կարգով նշանակում է նոր ընտրութեաններ:

Գ Լ ՈՒՍ III.

Քաղաքացիների ընդհանուր ժողովները:

37. Քաղաքացիների ընդհանուր ժողովները (համայնական ժողովները) ըստ կարիքի գումարում է Թեմիական Սորհուրդը կամ Թեմիական Գործադիր Կոմիտեն:

38. Ընդհանուր ժողովներին իրավունք ունեն մասնակցելու Թեմիի կամ գյուղի տերերտորիայի վրա ապրող և ընտրական իրավունք վայելող (հոդ. 11) բոլոր քաղաքացիները:

39. Թեմիական Սորհուրդը պետք է կանխապես մշակե այն բոլոր հարցեր, վոր դնվելու յեն քաղաքացիների ընդհանուր ժողովի քննութեանը: Ընդհանուր ժողովի որակարգը պետք է հայտարարվի քաղաքացիներին բանավոր կերպով, նույնպես և տեսանելի տեղերում ցուցադրելով ընդհանուր ժողովից առնվազն յերեք որ առաջ:

40. Քաղաքացիների ժողովի ընդհանուր ղեկավարութեանը հանձնարարվում է Թեմիական Գործադիր Կոմիտեին:

41. Քաղաքացիների ընդհանուր ժողովը կառավարելու համար ժողովը ներկա յեղողներից ընտրում է նախագահութեան: Ընդհանուր ժողովների մասին կազմվում է արձանագրութեան, վորը հանձնվում է Թեմիական Սորհրդին:

42. Թեմիական Սորհուրդը քաղաքացիների ընդհանուր ժողովի քննութեանը կարող է դնել բոլոր այլ հարցերը, վոր յենթակա յեն Թեմիական Սորհրդին, բայց գլխավորապես նա դնում է բարեկարգութեան և գյուղական ներքին կյանքի բարելավման վերաբերյալ հարցերը:

43. Ընդհանուր ժողովների վորոշումները իրագործում է Թեմիական Սորհուրդը:

Յեթե Թեմիական Սորհուրդը համաձայն չէ ընդհանուր ժողովի վոր և է վորոշման հետ, սույն վորոշումը նա ներկայացնում է

Գավառական Գործադիր Կոմիտեին, վորը և լուծում է ընդհանուր ժողովի վորոշումը իրագործելու հարցը:

44. Ընդհանուր ժողովներին հրավերվում են Թեմիի մեջ գլխավոր բոլոր գյուղերի բնակիչները միասին, բայց Թեմիական Սորհրդի վորոշումներով ընդհանուր ժողովները կարող են աեղի ունենալ առանձին գյուղերում, իսկ յեթե գյուղը խոշոր է, գյուղի առանձին մասերում:

45. Ընդհանուր ժողովները որինական են համարվում, յեթե ներկա յե ընտրական իրավունք վայելող քաղաքացիների առնվազն մի յերրորդը:

Հարցերը ընդհանուր ժողովներում վճռվում են ձայների պարզ մեծամասնութեամբ:

Գ Լ ՈՒՍ IV.

Թեմիական Գործադիր Կոմիտեների մասին:

Հ Ա Տ Վ Ա Ծ I.

Թեմիական Գործադիր Կոմիտեների գործունեյութեան հիմնական նպատակները յեվ իրավունքները ու պարտականութեանները:

46. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեն ընտրվում է Թեմիական Սորհրդի կողմից ընթացիկ աշխատանքի և Թեմիական Սորհրդի վորոշումները և կարգադրութեանները ի կատար ածելու համար, նույնպես և իշխանութեան վերադաս մարմինների ղեկընդունելը, վորոշումները և կարգադրութեանները իրագործելու համար:

47. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեն միաժամանակ Սորհրդի նախագահութեանն է:

48. Իրենց հանձնարարած նպատակները իրագործելու համար Թեմիական Գործադիր Կոմիտեները իրավունք ունեն.

ա) անմիջապես հարաբերութեան ունենալ գավառական հիմնարկութեանների հետ այն միջոցների մասին, վոր վերջինները ձեռնարկում են Թեմիի նկատմամբ և Գավառական Գործկոմի միջոցով հարաբերութեան ունենալ իշխանութեան Կենտրոնական մարմինների հետ.

բ) ուղարկել Գավառական Գործադիր Կոմիտեյի և իշխանության գավառական և այլ մարմինների նիստերին, նույնպես իշխանության կենտրոնական մարմինների խորհրդակցություններին ղեկուցանողներ Թեմիի գործերի մասին:

զ) Գավառական Գործադիր Կոմիտեյի միջոցով առաջադրություններ անել վերացնելու կամ փոփոխելու իշխանության վերադաս մարմինների այնպիսի վորոշումները, վորոնք տեղական պայմանների համաձայն աննպատակահարմար են համարվում:

դ) Իրագործել ընդհանուր ղեկավարություն, ուղղություն տալով Թեմիի դպրոցների, հիվանդանոցների, ամբուլատորիաների, գյուղատնտեսական, անասնաբուժական և բեղմնավորման կայանների գործունեությունը, բացի ցուցադրական հիմնարկություններից, նույնպես և բացի այնպիսիներից, վորոնք Գավառական Գործադիր Կոմիտեյի կամ վերադաս մարմինների հատուկ վորոշումներով կարող են հանվել Թեմիական Գործադիր Կոմիտեների տնօրինությունից:

յե) հաշիվ պահանջել անտառապահության մարմիններից և վերահսկողություն ունենալ վերջինների վերաբերյալ:

զ) համապատասխան գոյություն ունեցող որենքների համաձայնեցնել Գավառական Գործադիր Կոմիտեյի բաժինների ներկայացուցիչների գործունեությունը:

ե) նշանակել Թեմիի սլաշտոնատար անձանց և պատճառաւնած մերժում ներկայացնել այն աշխատավորների վերաբերյալ, վոր Թեմիի համար նշանակում է Գավառական Գործադիր Կոմիտեն կամ այլ մարմինները:

ը) վարչական կարգով տուժել Թեմիական Խորհրդի կողմից Գավգործկոմի հաստատությունում հրատարակված պարտադիր վորոշումների խախտումի համար, նույնպես և այն պարտադիր վորոշումների խախտումների համար, վոր հրատարակել են Գավառական Գործադիր Կոմիտեները կամ կենտրոնական մարմինները, յեթե Թեմիական Խորհրդի սույն իրավունքը նախատեսված է հիշած պարտադիր վորոշումներում:

թ) կարգապահական յեղանակով, պահպանելով սակայն աշխատանքի մասին որենքները, Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյին յենթակա պաշտոնատար անձանց վերաբերյալ գործադրել հետևյալ միջոցները՝ նկատողություն անել, նախազգուշացնել, հանդիմանել, մինչև յերեք որ կալանավորել, ավելի ստոր պաշտոնի փոխադրել, և ծառայությունից արձակել:

49. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեն պարտավոր է կանոնավոր կերպով, առնվազն յերկու ամիսը մի անգամ, իր գործունեությունից մասին հաշիվ տալ Թեմիական Խորհրդին:

50. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեները, վայելելով իրավական անձի իրավունքներ, կարող են հանձն առնել պարտավորություններ, մտնել տնտեսա-պայմանագրական հարաբերությունների մեջ այն սահմաններում, վոր կորոշվեն Համավրացական կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեյի կողմից հրատարակած հատուկ որենքով:

Հ Ա Տ Վ Ա Ծ II.

Թեմիական Գործադիր Կոմիտեների իրավասությունը:

51. Կառավարության և հեղափոխական կարգը պահպանելու ընդհանրապես Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյին հանձնարարվում է:

ա) աշակցել ընտրական հանձնաժողովներին այն անձանց ցուցակները կազմելիս և ստուգելիս, վորոնք ՎՍԽՀ սահմանադրությունով «բանվորական, գյուղացիական և կարմիր-բանակայինների պատվիրակների Խորհուրդների, Խորհուրդների Համագումարների և Գործադիր Կոմիտեների ընտրությունների մասին» Համավրացական կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեյի հրահանգի համաձայն զրկված են ընտրական իրավունքներից:

բ) Թեմիի սահմաններում հանրային խաղաղության պահպանությունը, հանցագործությունների դեմ (անասունների գողություն, ապրիլի անտառահատություն, գասալքություն, ստահակություն և այլն) պայքարելը, նույնպես կազմակերպել պայքարի միջոցներ հանցավորների ամեն տեսակի ապաստարանների, վորդելից խմիչքների ապրեն առևտրի և գործածելու դեմ:

գ) հանցանքներ յերևան գալու դեպքում ձեռք առնել բոլոր անհրաժեշտ մեջոցները, նույն իսկ կալանավորել պատասխանատվություն յենթակա անձանց, անհապաղ հաղորդելով սույն մասին շրջանային միլիցիայի վարչությանը:

դ) վերահսուլ լինել, վոր ի կատար ածվեն իշխանության կենտրոնական և տեղական մարմինների բոլոր կարգադրությունները և հաղորդել Գավառական Գործադիր Կոմիտեյին սույն կարգադրություններին ցույց տված ընդմիջողությունից ղեկավարի մասին:

յե) վերահասու լինել յեկեղեցին պետությունից և դպրոցը յեկեղեցուց բաժանելուն վերաբերյալ որենքներ ի կանոնավոր պահպանությանը.

զ) վերահասու լինել ընկերությունների, ժողովների և հասարակական հանդեսների մասին սահմանած կանոնների պահպանությանը:

ե) հսկել, վոր տեղի չունենան ստրկացուցիչ գործարքներ և այսպիսի դեպքերի մասին հաղորդել Գավառական Գործադիր Կոմիտեին կամ տեղական ժողովրդական Դատարանին սահմանած կարգով սույն որինակ գործարքները լուծելու և մեղավորներին պատասխանատվության կոչելու համար.

ը) գրավել ազգաբնակչությունը տարրերայի դժբաղդությունների դեմ պայքարելու, մասնավորապես հեղեղների, բույսերին վնասողների և նման այլ դեպքերի դեմ, պահպանելով աշխատանքի վերաբերյալ որենքների պահանջները.

թ) իշխանության վերադաս մարմինների հատուկ կարգադրություններ պահպանել յերկաթուղային գծերը, փոստահազրական, հեռախոսական և ելնքարական ցանցերը.

ժ) հոգս տանել կազմակերպելու փոստային և հեռախոսական կապ և ցույց տալ սույն գործին ամեն տեսակի աջակցություն.

ի) տալ քաղաքացիներին անձնավորության և այլ անհրաժեշտ հավաստագրեր.

լ) ընդունել և քննել քաղաքացիների ամեն տեսակի հայտարարությունները և իր յեզրակացություններ ընթացք տալ այնպիսիների, վորոնք չեն կարող քննության առնվել Թեմիական Գործադիր Կոմիտեի կողմից.

խ) ղեկուցում ներկայացնել Գավառական Գործադիր Կոմիտեին պարտադիր վորոշումների խախտումների համար վարչական տույժ նշանակելու մասին այն դեպքերում, յերբ սույն տույժ նշանակելու իրավունքը չի տրված Թեմիական Գործադիր Կոմիտեններին.

ծ) քաղաքացիական վիճակի ակտերի տոմարագրումը

կ) նշանակել պատշաճ զեպքերում անձանց և խույքի համար խնամակալներ և հոգաբարձուներ.

հ) վավերացնել ստորագրություններ, նույնպես և պայմանագրեր ու գործարքներ այն հիմունքներով և այն սահմաններում, վոր

վորոշված են սույն առարկայի վերաբերյալ գոյություն ունեցող հատուկ որենքներով.

ձ) սահմանած ձևով հաշվի առնել ազգաբնակչությունը.

ղ) ժողովել Թեմիի գրություններ վերաբերող վիճակագրական և տեղեկատու նյութեր և սույն նյութերը ներկայացնել Գավառական Գործադիր Կոմիտեին.

ճ) աջակցել կազմակերպելու կամավոր վիճակագրական թղթակիցների ցանց.

մ) ցույց տալ որինական աջակցություն բոլոր պաշտոնատար անձանց և իշխանության մարմիններին.

յ) կառավարության և հեղափոխական կարգի պահպանելու բնագավառում բոլոր վերև մատնանշած միջոցները իրագործելու Թեմիական Գործադիր Կոմիտեն իրավունք ունի պահանջելու միջոցից, նույնպես և ազգաբնակչության աջակցությունը:

52. Հողային գործի, անտեսություն, առևտրի և բարեկարգություն բնագավառում Թեմիական Գործադիր Կոմիտեն.

ա) միջոցներ ե ձեռք առնում գործածության մեջ մտցնելու գյուղատնտեսության բարելաված յեղանակները, արտերը մեքենաներով մշակելը, արվեստականորեն պարարտացնելը և այլն, նույնպես և լսում ե գյուղատնտեսական հիմնարկությունների զեկուցումները.

բ) աջակցում ե մեխորատիվ ընկերությունների կազմակերպմանը և Թեմիի սահմաններում հսկում ե մեխորատիվ աշխատանքներ կատարելու գործին.

գ) աջակցում ե կոլեկտիվ տնտեսությունների կազմակերպման և զարգացմանը և ոգնություն ու ոժանդակություն ե ցույց տալիս այն մարմիններին, վոր վարում են սույն աշխատանքը.

դ) աջակցություն ե ցույց տալիս գյուղատնտեսության, հողաշինարական և անասնաբուժական ծառայողներին և հսկում ե իշխանության պատշաճ մարմինների հողաշինարարության վերաբերյալ վորոշումների իրագործմանը.

յե) հսկում ե, վոր պետական հողային գույքերը ոգտագործվեն նշանակած նպատակի համաձայն և վարում ե պետական հողային գույքի հաշվարկությունը և հողային տոմարագրումը.

զ) կազմակերպում ե վարձու, բեղմնավորման, անասնաբուժական և այլ կայաններ, նույնպես և նորոգման արհեստանոցներ և հոգս ե տանում նրանց բանալու մասին.

ե) վարում է տեղական սերմանման ֆոնդերի կազմակերպության գործը, միջնորդություն է հարուցանում սերմանման փոխառությունների մասին և ղեկավարում է գյուղատնտեսական կամպանիան.

ը) անասունների հիվանդությունների դեմ նախապաշտպանական միջոցներ է ձեռք առնում (կարգադրություն է անում զատելու հիվանդ անասուններին, հրավիրելու անասնաբուժական պաշտոնյաներ, թաղելու վարակիչ հիվանդություններից սատակած անասուններին).

թ) կազմակերպում է պայքար գյուղատնտեսական մշակույթներին ֆնաստիկների դեմ.

ժ) հսկում է թեմի սահմաններում գտնվող պետական և տեղական անտառային տնտեսությունը կանոնավոր վարելու և ազգայնակազմության կարիքների համար փայտեղեն բաց թողնելու կանոնների կատարման վրա.

ի) հսկում է, վոր կատարվեն վորսորդության և ձկնորսության վերաբերյալ սահմանած կանոնները և ժամկետները.

լ) կենտրոնական իշխանության հատուկ հրահանգների հիման վրա մասնակցում է քաղաքացիների մեջ ծագած առանձին հողային վեճերի քննությունը.

խ) աշակցություն է ցույց տալիս ամեն տեսակի կոոպերատիվային կազմակերպությունների զարգացմանը և գործունեությունը.

ծ) ղեկավարում է թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի տնտեսությունների տակ գտնվող ձեռնարկությունները (զարբնոցները, ջրաղացները և այլն).

կ) արգելում է առևտուր անել առանց պատենտ վերցնելու.

հ) արգելում է առանց պահպանելու սույն առթիվ սահմանած հատուկ կանոնները առևտուր անել հրազենքի նյութերով և ոգելից խմիչքներով.

ձ) պահում է կանոնավոր դրություն մեջ տեղական նշանակություն ունեցող ճանապարհները, կամուրջները և յաստանավերը, նույնպես և հսկում է գավառական և համապետական նշանակություն ունեցող աղյուսի կառուցվածքները կանոնավոր պահելու վրա:

ղ) հսկում է շինարարության և հրդեհների վերաբերյալ սահմանած կանոնների կատարելուն.

ճ) ոգնություն է կազմակերպում հանգցնելու անտառային և այլ հրդեհները.

մ) հսկում է գյուղերի առողջապահական դրություն վրա և միջոցներ է ձեռք առնում բարելավելու առողջապահական պայմանները.

յ) սովորաբարում է հողերի վարձանակալության պայմանագրեր և հետևում է, վոր կնքվող պայմանները համապատասխան լինեն գոյություն ունեցող որենքներին:

53. Թինանսա-հարկային բնագավառում Թեմիական Գործադիր Կոմիտեն.

ա) կազմում է թեմիական բյուջեն և ներկայացնում է Թեմիական Խորհրդի քննության և Գավառական Գործադիր Կոմիտեյի հաստատությանը, նույնպես և իրազործում է հաստատած բյուջեն և վարում է թեմիական բյուջեի հաշվապահությունը և հաշվետվությունը.

բ) գործող որենքների սահմաններում տեղական թեմիական միջոցների աղբյուրներ է գտնում.

գ) միջոցներ է ձեռք առնում ժողովելու միասնական գյուղատնտեսական հարկը.

դ) Գավառական Գործադիր Կոմիտեյի կարգադրությունը ստանալուց հետո, կազմում է գյուղատնտեսական հարկի յուրաքանչյուր գյուղի հարկատուների ցանկը.

յե) չի թույլ տալիս ծածկելու միասնական գյուղատնտեսական հարկին յենթակա առարկաները, հսկում է գյուղատնտեսական հարկի վերաբերյալ սահմանած արտոնությունները իրազործելու վրա և սույն արտոնությունների անհրաժեշտության մասին առաջադրում է Գավառական Գործադիր Կոմիտեյին.

զ) ժամանակին միասնական գյուղատնտեսական հարկը չվճարելու դեպքում միջոցներ է ձեռք առնում գանձելու տույժը և տուգանքը.

ե) աշակցություն է ցույց տալիս զբաղմունքային հարկը գանձելու գործում.

ը) հաշվի է առնում յեկամտային-ստացվածքային հարկ վճարողներին, նույնպես և հաշվի յե առնում ու ստուգում է թեմի առևտրա-արդյունաբերական ձեռնարկությունները.

թ) միջոցներ է ձեռք առնում թեմի շրջանում ժամանակին ժողովելու պետական և տեղական հարկերը և Գավառական Գործադիր Կոմիտեյի հանձնարարությանը գանձում է հարկերի և տուրքերի ապագները.

ժ) արգելում է որենքով չսահմանած հարկերի և տուրքերի գանձումը.

ը) մասնակցում է, յերբ ապահովագրական գործակալները գնահատում են շինությունները, աշակցում է ապահովագրական տուրքը ժողովելիս և մասնակցում է հրդեհից առաջացած վնասի գնահատությունը:

54. Զինվորական բնագավառում թեմիական Գործադիր Կոմիտեյին հանձնարարվում է.

ա) բոլոր զինապարտ քաղաքացիների հաշվարկությունը.

բ) ձիերի կազմի, սայլերի, լծասարքի հաշվարկությունը, համաձայն սույն առարկայի մասին գոյություն ունեցող հատուկ որենքների և կանոնների.

գ) աշակցություն ցույց տալ իրազործելու աշխատավորների ընդհանուր զինավարժման վերաբերյալ բոլոր կարգադրությունները.

դ) զինվորական գերատեսչության մարմինների ցուցմունքներով իրագործել հերթական և զորաժողովի զինակոչերը.

յե) հսկել, վոր զինապարտ քաղաքացիները ճշտապես ներկայանան ստուգման գործնականներին:

զ) անհրաժեշտ միջոցներ ձեռք առնել դասալքություն նկատմամբ:

ե) տեղավորել և կացարաններ հատկացնել անցնող զինվորական մասերին և զինվորական հիմնարկություններին.

ը) հրապարակել թեմիի ազգաբնակչության համար տեղեկություններ այն արտոնությունների մասին, վոր տրվում է քաղաքացիներին զինակոչի ժամանակ, նույնպես և այն մասին, թե ինչ վավերացված են անհրաժեշտ ընտանեկան դրություն պատճառով արտոնություն ստանալու համար.

55. Աշխատանքի բնագավառում թեմիական Գործադիր Կոմիտեն.

ա) իր տերրիտորիայի սահմաններում հսկում է, վոր ժամանակին և ճշտորեն կատարվեն աշխատանքի վերաբերյալ գոյություն ունեցող որենքները և իշխանության Կենտրոնական մարմինների աշխատանքի մասին կարգադրությունները.

բ) աշակցություն է ցույց տալիս արհեստակցական կազմակերպությունների գործունեությունը.

56. Կուլտուր-կրթական և առողջապահության բնագավառում թեմիական Գործադիր Կոմիտեն.

ա) միջոցներ է ձեռք առնում զարգացնելու գարոցական և միջոցական ցանցը և ըստ կարելույն ոգնություն է հասցնում ուսումնարաններին.

բ) միջոցներ է անց կացնում կյանքի մեջ պայքարելու անզրագիտություն գեմ.

գ) կազմակերպում է խրճիթ-ընթերցարաններ, զրադարաններ, միջոցներ է ձեռք առնում տարածելու ազգաբնակչության մեջ խորհրդային հրատարակությունները (լրագիրներ, հանդեսներ, զրքեր և այլն), վորոնց թվում տեղական ազգային փոքրամասնությունների լեզուներով, նույնպես և աշակցություն է ցույց տալիս գյուղական թղթակիցներին.

դ) կազմակերպում է գյուղական բժշկա-սանիտարական հիմնարկություններ.

յե) միջոցներ է ձեռք առնում կանխելու վարակիչ հիվանդությունները և կազմակերպում է նրանց գեմ պայքար.

զ) միջոցներ է ձեռք առնում տարածելու ազգաբնակչության մեջ սանիտար-կրթական գիտելիքներ.

ե) պայքարում է ջառհանքի գեմ.

ը) գեղեցումներ է լսում կուլտուր-կրթական և բժշկա-սանիտարական հիմնարկությունների գործունեություն մասին.

թ) աշակցություն է ցույց տալիս ուսուցչական և բժշկական պաշտոնյաներին.

ժ) աշակցություն է ցույց տալիս հնություն և արվեստի մնացորդները պահպանելու գործում:

57. Սոցիալական ապահովության բնագավառում թեմիական Գործադիր Կոմիտեն

ա) ամեն տեսակ աշակցություն է ցույց տալիս գյուղացիական փոխադարձ ոգնության ընկերություններին և հսկում է նրանց գործունեությունը.

բ) գոյություն ունեցող որենքների և կանոնների համաձայն, ոգնություն է հասցնում հաշմանդամներին, կարմիր զինվորների ընտանիքներին, ռազմաճակատում մեռած անձանց ընտանիքներին, զորացրման յենթարկվածներին և նրանց ընտանիքներին, նույնպես և աշակցում է հաշմանդամների արտերների կազմակերպությունը և գործունեությունը.

գ) կազմակերպում է ոգնություն թույլ անտեսություններին,

մասնավորապես կողմնակալով ոգնութեան միջոցներով (համայնական վարուցանքս, հունձ, բերքի հավաքելը և այլն):

58. Դատաստանա-քննչական բնագավառում թեմիական Գործադիր Կոմիտեն:

ա) աշակցութիւնն է ցույց տալիս դատաստանա-քննչական մարմիններին նրանց հանձնարարած նպատակները իրագործելու ասպարիզում:

բ) սահմանած կարգով ներկայացնում է Գավառական Գործադիր Կոմիտեյի հաստատութեանը ժողովրդական ատենակալների ցուցակները:

գ) աշակցում է ազգաբնակչությանը իրավաբանական ոգնութիւն կազմակերպելու գործում:

Հ Ա Տ Վ Ա Ս III.

Թեմիական Գործադիր Կոմիտեների կազմակերպությունը:

59. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեն ընտրվում է Թեմիական Խորհրդի կողմից մի տարի ժամանակով և նիստերի յե գումարվում առնվազն շաբաթը մի անգամ:

60. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեն ընտրվում է հետևյալ կազմով՝ նախագահ և յերկու անդամ, նույնպես և թեկնածուներ:

Ծանոթություն.— Գավառական Գործադիր Կոմիտեն կարող է Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի անդամների թիվը հասցնել 5-ի, աչքի առաջ ունենալով Թեմիի տարածութեան և ազգաբնակչության չափը:

61. Թեմիի Գործադիր Կոմիտեյի նիստերին, նրա թույլտվութեամբ, կարող են մասնակցել Թեմիի տեղի տորիայի վրա գտնվող Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյին վոչ յենթական պետական հիմնարկությունների, կոոպերատիվային և հասարակական այլ կազմակերպությունների ներկայացուցիչները և ղեկավարները, նույնպես և կանանց ներկայացուցչական ժողովների ներկայացուցիչները: Այն հարցերի նկատմամբ, վոր շոշափում են մասնանշած հիմնարկությունների և կազմակերպությունների շահերը, նրանց ներկայացուցիչները վայելում են խորհրդակցական ձայնի իրավունք:

62. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի աշխատանքը բաժանվում է նրա անդամների մեջ:

63. Իբրև ընդհանուր կանոն, Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյին առնթեր չեն կազմակերպվում բաժիններ. բացառիկ դեպքերում բաժինները կազմակերպվում են Գավառական Գործադիր Կոմիտեյի թույլտվութեամբ:

64. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյին առնթեր կազմակերպվում է ղեկանատուն և ֆինանսա — հարկային մասը: Դիվանատան ղեկավարն է Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի քարտուղարը:

65. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի պաշտոնեյութեան կազմը հաստատում է Գավառական Գործադիր Կոմիտեն:

66. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի գործավարութեան և հաշվետվութեան կարգը սահմանվում են ներքին Գործերի ժողովրդական Կոմիտարիատի առանձին հրահանգով:

67. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի բոլոր նիստերը արձանագրվում են:

Հ Ա Տ Վ Ա Ս IV.

Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի նախագահի յեվ անդամների իրավունքները յեվ պարտականութիւնները:

68. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի այս կամ այն վորոշումը և վերադաս մարմինների կարգադրութիւնները կյանքի մեջ անցկացնելու համար Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի նախագահը ձեռք է առնում բոլոր անհրաժեշտ գործնական միջոցները, վոր պարտադիր են Թեմիի տեղի տորիայի վրա գտնվող բոլոր հիմնարկությունների, ձեռնարկութիւնների և անձանց համար. ձեռք առած միջոցների մասին նա հաղորդում է Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի առաջիկա նիստին:

69. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի բոլոր անդամները պարտավոր են հաճախել Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի նիստերը և չեն կարող հրաժարվել Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի կողմից հանձնարարած պարտականութիւնները կատարելուց:

70. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի նախագահը և անդամները առանց Թեմիական Խորհրդի և Գավառական Գործադիր Կոմիտեյի գիտութեան ու համաձայնութեան չեն կարող թողնել իրենց պաշտոնը ու աշխատանքը:

71. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի անդամները կարող են գործել Թեմիական Խորհուրդի անունից, ստանալով յուրաքանչյուր առանձին դեպքի համար Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի լիազորությունը:

72. Առանց հարգելի պատճառի Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի նիստերը յերեք անգամ չհաճախելու դեպքում նրա անդամները Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի կողմից կարող են յենթարկվել կարգապահական պատժի: Սույն դեպքերում կարգապահական պատժի միջոցներն են՝ նախազգուշացումը և հանդիմանումը:

73. Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի քարտուղարին հաստատում է Գավառական Գործադիր Կոմիտեյի Նախագահությունը:

Ժանոթովյուն.— Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի քարտուղարը կարող է և չլինել Թեմիական Գործադիր Կոմիտեյի անդամ:

Համավրացական Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեյի
Նախագահ՝ Ֆ. ՄԱՆՍՐԱՋԵ

Համավրացական Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեյի
Քարտուղար՝ Ս. ԹՈՒՐԻՍ

Թիֆլիս—Պալատ:
1925 թ. հուլիսի 16-ին

40. 264